

UCHWAŁA NR XLIV/420/22
RADY MIEJSKIEJ GÓRY
z dnia 30 marca 2022 r.

**w sprawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Góra na lata 2022-2023**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Góra na lata 2022-2023 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXXIX/382/21 Rady Miejskiej Góry z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii dla Gminy Góra na rok 2022.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY GÓRA NA LATA 2022-2023

I. Wprowadzenie i diagnoza problemu.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii a także ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r., ustawodawca nałożył na organy samorządowe obowiązek prowadzenia zadań profilaktycznych z zakresu występujących uzależnień i przemocy. Ustawodawca tym samym uznał, że gmina dysponuje największą wiedzą o problemach swojej społeczności i podejmuje właściwe środki zaradcze oraz naprawcze eliminujące szerzenie się patologii.

Program gminny składa się z 5 części:

- I. Wprowadzenie i diagnoza problemu.
- II. Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.
- III. Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z narkomanią.
- IV. Zapobieganie problemom związanym z uzależnieniami behawioralnymi (uzależnienia od zachowań).
- V. Monitoring i wskaźniki.

Zadania ujęte w gminnym programie są inicjowane przez Miejsko Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a wykonywane przez Burmistrza za pośrednictwem Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich, będącym komórką organizacyjną Urzędu Miasta i Gminy w Górze.

Diagnoza problemu.

W związku ze zmianą ustaw dotyczących profilaktyki alkoholowej i narkomanii do profilaktyki tych uzależnień zostały wpisane - uzależnienia behawioralne.

Obowiązujące ustawy dotyczące uzależnień i przemocy zobowiązują gminę do prowadzenia działań profilaktycznych. Zadania proponowane w zakresie profilaktyki

uzależnień wynikają z zadań stawianych przez ustawodawcę oraz z diagnozy miejscowych problemów, przeprowadzanej raz na 3 lata. Do diagnozy posłużyły dane z anonimowych ankiet, uzyskanych ze szkół podstawowych i szkoły średniej oraz z środowiska lokalnego, w miesiącu październiku 2020 r. Dodatkowo w lutym 2022 roku przeprowadzono ankietę dotyczącą uzależnień behawioralnych, wśród młodzieży szkolnej (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe) i osób dorosłych z Gminy Góra.

Diagnoza uzupełniona została o dane za rok 2020 i 2021 z Powiatowej Komendy Policji w Górze, Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Górze. W związku z występującą sytuacją w kraju, obostrzonym rygiem sanitarnym oraz nauczaniem zdalnym w szkołach, utrudnione było ankietowanie, stąd mniejsza ilość respondentów. Ankiety przeprowadzono w klasach ósmych we wszystkich szkołach podstawowych w Gminie Góra oraz w szkole średniej - Liceum Ogólnokształcącym w Górze. Natomiast ankiety dla dorosłych przeprowadzono wśród rodziców młodzieży szkolnej.

Diagnoza problemu alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy na terenie Miasta i Gminy Góra

A. Anonimowe ankiety przeprowadzono w szkołach podstawowych (kl. VIII), Gminy Góra.

Wartości podane są w %, w ankiecie wzięło udział 157 osób.

1. Podaj swoją płeć?

1. Mężczyzna 87 osób - 55,4 %

2. Kobieta 70 osób – 44,6%

2. Jak często (jeśli w ogóle) uprawiasz każde z niżej wymienionych zajęć?

	Nigdy	Kilka razy w roku	Raz lub dwa razy na miesiąc	Przynaj- mniej raz na tydzień	Prawie codzien- nie
a) Jeździsz sobie na rowerze, motorowerze lub motocyklu dla przyjemności	5,1%	19,6%	20,4%	28,8%	26,1%
b) Grasz w gry komputerowe	8,9%	11,5%	18,5%	31,2%	29,9%
c) Używasz Internetu	0%	0%	0,6%	0,6%	98,8%
d) Aktywnie uprawiasz jakiś sport, lekkoatletykę, lub gimnastykę	8,9%	7,6%	10,2%	37,6%	35,7%
e) Czytasz książki dla przyjemności (nie chodzi tu o lektury szkolne)	28,7%	29,3%	24,8%	14,0%	3,2%
f) Wychodzisz z przyjaciółmi wieczorem (do dyskoteki, kawiarni, na prywatkę)	29,9%	27,5%	17,8%	12,7%	12,1%
g) Masz jakieś inne hobby (grasz na instrumencie, śpiewasz, rysujesz, piszesz, itp.)	24,2%	12,2%	17,8%	19,7%	26,1%

h) Grasz na automatach do gry (takich, na których można wygrać pieniądze)	82,8%	14,6%	2,6%	0%	0%
---	-------	-------	------	----	----

3. Jak często paliłeś(aś) papierosy w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

87,2%	Wcale nie paliłem(łam)
4,4%	Mniej niż 1 papieros na tydzień;
1,3%	Mniej niż 1 papieros dziennie;
3,2 %	1-5 papierosów dziennie;
1,3%	6-10 papierosów dziennie;
1,3%	Więcej niż 20 papierosów dziennie

4. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się pić jakiś napój alkoholowy, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy?

	Nie piłem	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 razy lub więcej
a) w dotychczasowym życiu	61,2%	19,1%	8,3%	4,4%	3,8%	2,5%	0,6%
b) w ciągu ostatnich 12 miesięcy	69,4%	13,4%	4,4%	8,3%	3,2%	1,3%	0%
c) w ciągu ostatnich 30 dni	87,9%	9,6%	0,6%	0,6%	1,3%	0%	0%

5. Przypomnij sobie sytuację, w której ostatnio piłeś(aś) alkohol. Gdzie byłeś(aś) podczas picia?

63,0%	Nigdy nie piłem(am) alkoholu
17,1%	W domu u kogoś
7,6%	Na ulicy, w parku, na plaży, lub gdzieś indziej "pod chmurką"
3,2%	Będąc na dyskotecce
10,2%	Gdzie indziej (proszę napisać, gdzie).....

6. Czy zdarzyło Ci się używać kiedykolwiek, któregoś z podanych niżej środków?

(można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

	Nie, nigdy	Tak, w czasie ostatnich 30 dni	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy	Tak, kiedykolwiek w życiu
a) Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	91,7%	3,2%	1,9%	3,2%
b) Amfetamina	98,7%	0,6%	0%	0,6%
c) LSD lub inne halucynogeny	98,7%	0%	0,6%	0,6%
d) Crack	99,4%	0%	0%	0,6%

e) Kokaina	99,4%	0%	0%	0,6%
f) Relewin	99,4%	0%	0%	0,6%
g) Heroina	99,4%	0%	0%	0,6%
h) Ecstasy	98,7%	0,6%	0%	0,6%
i) Grzyby halucynogenne	98,7%	0,6%	0%	0,6%
j) GHB	99,4%	0%	0%	0,6%
k) Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	99,4%	0%	0%	0,6%
l) Alkohol razem z tabletkami	99,4%	0%	0%	0,6%
m) Alkohol razem z marihuaną	98,7%	0%	0%	1,3%
n) Sterydy anaboliczne	98,7%	0%	0%	1,3%

7. W których miejscach, z niżej podanych, mógłbyś(mogłabyś) łatwo kupić marihuanę lub haszysz, gdybyś tego chciał(a) (można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

77,7%	Nie znam takich miejsc
9,5%	Ulica, park
5,7%	Szkoła
2,5%	Dyskoteka, bar
5,1%	Mieszkanie dilerów
4,4%	Inne miejsce, proszę podać jakie? .....

8. Jak sądzisz, gdybyś chciał(a) zdobyć każdą z następujących substancji, jak trudne byłoby to dla Ciebie?

	Nie-możliwe	Bardzo trudne	Dosyć trudne	Dosyć łatwe	Bardzo łatwe	Nie wiem
a) Papierosy	23,6%	9,6%	8,3%	21,6%	23,6%	13,4%
b) Piwo	31,2%	12,1%	13,4%	15,9%	17,2%	10,2%
c) Wino	29,9%	8,3%	9,5%	21,0%	19,7%	11,6%
d) Wódka	30,6%	10,2%	10,2%	16,6%	17,2%	15,2%
e) Marihuana lub haszysz	61,1%	10,8%	3,8%	4,5%	1,3%	18,5%
f) LSD lub inny środek halucynogeny	74,5%	3,2%	0,6%	0,6%	0%	21,0%
g) Amfetamina	65,7%	7,0%	3,2%	0,6%	2,5%	21,0%
h) Leki uspokajające lub nasenne	50,3%	6,4%	6,4%	7,6%	10,2%	19,1%
i) Crack	66,9%	5,8%	1,3%	1,9%	2,5%	21,6%
j) Kokaina	66,2%	6,4%	1,3%	2,5%	1,3%	22,3%

k) Ecstasy	65,7%	7,0%	1,9%	1,3%	1,3%	22,8%
l) Heroina.	63,7%	7,0%	1,9%	1,3%	0,6%	25,5%
m) Grzyby halucynogenne	68,8%	4,4%	1,9%	1,3%	0%	23,6%
n) GHB	72,7%	4,4%	0,6%	0%	0%	22,3%
o) Substancje wziewne (klej, itp.)	62,4%	3,2%	2,5%	6,4%	8,3%	17,2%
p) Sterydy anaboliczne	75,2%	5,1%	1,3%	1,3%	1,3%	15,8%

9. Jak myślisz, czy nadmierne używanie bądź spożywanie środków uzależniających (alkohol i narkotyki) wpływa na następujące problemy?

	Tak, w bardzo dużym stopniu	Tak, w dużym stopniu	Tak, w pewnym stopniu	Tak, ale tylko trochę	Nie
a) Wypadki drogowe	70,7%	19,2%	5,1%	0,6%	4,4%
b) Inne wypadki	51,0%	31,8%	11,5%	1,3%	4,4%
c) Przestępstwa związane z przemocą	58,0%	24,9%	8,3%	4,4%	4,4%
d) Problemy rodzinne	56,1%	23,6%	13,4%	2,5%	4,4%
e) Problemy zdrowotne	64,3%	20,4%	8,3%	1,9%	5,1%
f) Problemy w stosunkach z innymi ludźmi	44,6%	24,9%	15,9%	7,6%	7,0%
g) Problemy finansowe	57,3%	22,3%	10,2%	3,8%	6,4%

10. Z jakiego powodu spróbowałeś środków uzależniających (alkoholu lub narkotyków)?

(można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

66,2%	Nigdy nie używałem(am) żadnej z substancji wymienionych
1,9%	Chciałem(am) się czuć na „luzie” lub „haju”
1,3%	Nie chciałem(am) odstawać od grupy
4,4%	Chciałem(am) być dorosłym(łą)
20,4%	Byłem(am) ciekawy(a)
0,6%	Chciałem(am) zapomnieć o swoich problemach
3,8%	Inny powód, proszę podać jaki? .....
7,6%	Nie pamiętam powodu

11. Czy doświadczyłaś/doświadczyłeś przemocy?

- ze strony kolegów	Tak 31,2%	Nie 68,8%
- ze strony rodziny	Tak 7,0%	Nie 93,0%
- ze strony środowiska lokalnego	Tak 11,5%	Nie 88,5%

12. Czy twoi rodzice pracują?

oboje 66,2%   jedno 33,2%   nie pracują, opiekun 0,6%

13. Czy pochodzisz z rodziny ?

pełnej 82,2%   niepełnej 15,3%   sierota lub wychowuje opiekun 2,5%

14. Jak określiłbyś/określiłabyś swoją sytuację rodzinną?

bardzo dobra	49,7%
dobra	44,6%
średnia	4,4%
zła	1,3%
bardzo zła	0%

15. Ile jest w twojej rodzinie dzieci ?

jedno - 14,6%   dwoje – troje - 68,2%   więcej niż troje - 17,2%

Najmłodsza część ankietowanych dzięki prowadzonym warsztatom w szkole posiada wiedzę o tym jakie są problemy w społeczeństwie lokalnym oraz gdzie można z takimi problemami się udać po pomoc dla siebie i swojej rodziny. Niepokojącym problemem jest przemoc wśród młodzieży szkolnej. Dobro i bezpieczeństwo młodych ludzi jest bardzo istotne, więc należy w tym zakresie przeprowadzić warsztaty edukacyjne. Przemoc pojawia się nie tylko wśród młodzieży, lecz również w domach i środowisku lokalnym. Poprawiła się natomiast sytuacja finansowa rodzin co z pewnością jest związane z pomocą państwa dla rodzin w formie Programów „500+”, czy „Dobry start”. Jak wynika z ankiet młodzież częściej niż w poprzednich latach sięga po papierosy i e-papierosy, które stały się w ostatnich 2 latach bardzo modne, zarówno wśród dorosłych jak i młodzieży szkolnej. Młodzież deklaruje aż w 98,8% korzystanie codzienne z Internetu, komputera czy telefonu. Związane jest to na pewno w tym roku z e-lekcjami czyli nauką zdalną. Może to być również efekt sytuacji, w której młodzież przenosi znajomości ze świata realnego do rzeczywistości wirtualnej. Młodzież często fascynuje się również grami, które przenoszą ich do świata komputerowego i nierzeczywistego. Zanika wśród młodzieży osobisty kontakt, mają mniej zainteresowań, rzadziej uprawiają sport, przestają czytać książki i rozwijać swoje hobby czy zainteresowania. Zanika kontakt społeczny, rzeczywisty na rzecz kontaktu wirtualnego, życia w nierzeczywistym świecie. Co za tym idzie pojawiło się niebezpieczeństwo w postaci cyberprzemocy. Należy z tym problemem zapoznać młodzież, dlatego konieczne są warsztaty

z tej problematyki w klasach młodszych, które dopiero odkrywają świat Internetu, i nie wiedzą ile niebezpieczeństw w tym świecie na nich czeka. Uzależnieniom ulegają niestety coraz młodsze osoby dlatego potrzebna jest w tym zakresie edukacja. Z pewnością jest to następny problem, z którym przyjdzie nam się zmierzyć. Tu profilaktyka będzie musiała wejść na szeroką skalę, zarówno w szkole jak i w domu. Edukować trzeba również rodziców, którzy bardzo często nie widzą problemu w nadmiernym korzystaniu przez ich dzieci z Internetu, mediów społecznościowych.

B. Anonimowe ankiety przeprowadzono w Liceum Ogólnokształcącym (szkoła średnia)

Wartości podane są w %, w ankiecie wzięło 30 osób.

1. Podaj swoją płeć?

1. Mężczyzna 40,0%   2. Kobieta 60,0%

2. Jak często (jeśli w ogóle) uprawiasz każde z niżej wymienionych zajęć?

	Nigdy	Kilka razy w roku	Raz lub dwa razy na miesiąc	Przynajmniej raz na tydzień	Prawie codziennie
a) Jeździsz sobie na rowerze, motorowerze lub motocyklu dla przyjemności	13,3%	30,0%	30,0%	26,7%	0%
b) Grasz w gry komputerowe	23,3%	30,0%	13,4%	23,3%	10,0%
c) Używasz Internetu	0%	0%	0%	3,3%	96,7%
d) Aktywnie uprawiasz jakiś sport, lekkoatletykę, lub gimnastykę	23,3%	13,3%	16,7%	20,0%	26,7%
e) Czytasz książki dla przyjemności (nie chodzi tu o lektury szkolne)	3,3%	40,1%	23,3%	23,3%	10,0%
f) Wychodzisz z przyjaciółmi wieczorem (do dyskoteki, kawiarni, na prywatkę)	10,0%	16,7%	33,3%	33,3%	6,7%
g) Masz jakieś inne hobby (grasz na instrumencie, śpiewasz, rysujesz, piszesz, itp.)	16,7%	16,7%	3,3%	26,6%	36,7%
h) Grasz na automatach do gry (takich, na których można wygrać pieniądze)	90,0%	6,7%	3,3%	0%	0%

3. Jak często paliłeś(aś) papierosy w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

73,3%	Wcale nie paliłem(łam)
10,0%	Mniej niż 1 papieros na tydzień;
0%	Mniej niż 1 papieros dziennie;
10,0%	1-5 papierosów dziennie;
6,7%	6-10 papierosów dziennie;
0%	Więcej niż 20 papierosów dziennie

4. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się pić jakiś napój alkoholowy, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy?

	Nie piłem	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 razy lub więcej
a) w dotychczasowym życiu	16,7%	10,0%	3,3%	23,3%	16,7%	3,3%	26,7%
b) w ciągu ostatnich 12 miesięcy	16,7%	13,3%	26,7%	13,3%	16,7%	13,3%	0%
c) w ciągu ostatnich 30 dni	30,0%	36,7%	26,7%	3,3%	3,3%	0%	0%

5. Przypomnij sobie sytuację, w której ostatnio piłeś(aś) alkohol. Gdzie byłeś(aś) podczas picia?

16,7%	Nigdy nie piłem(am) alkoholu
40,0%	W domu u kogoś
10,0%	Na ulicy, w parku, na plaży, lub gdzieś indziej "pod chmurką"
13,3%	Będąc na dyskotecce
20,0%	Gdzie indziej (proszę napisać, gdzie).....

6. Czy zdarzyło Ci się używać kiedykolwiek, któregośkolwiek z podanych niżej środków?

(można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

	Nie, nigdy	Tak, w czasie ostatnich 30 dni	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy	Tak, kiedykol- wiek w życiu
a) Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	80,0%	13,3%	3,3%	13,4%
b) Amfetamina	96,7%	0%	3,3%	0%
c) LSD lub inne halucynogeny	96,7%	0%	3,3%	0%
d) Crack	100,0%	0%	0%	0%
e) Kokaina	100,0%	0%	0%	0%
f) Relewin	100,0%	0%	0%	0%
g) Heroina	100,0%	0%	0%	0%
h) Ecstasy	96,7%	0%	0%	3,3%
i) Grzyby halucynogenne	100,0%	0%	0%	0%
j) GHB	100,0%	0%	0%	0%
k) Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki.	100,0%	0%	0%	0%
l) Alkohol razem z tabletkami	96,7%	0%	3,3%	0%
m) Alkohol razem z marihuaną	96,7%	0%	3,3%	0%
n) Sterydy anaboliczne	100,0%	0%	0%	0%

7. W których miejscach, z niżej podanych, mógłbyś(mogłabyś) łatwo kupić marihuanę lub haszysz, gdybyś tego chciał(a)? (można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

86,6%	Nie znam takich miejsc
6,7%	Ulica, park
3,3%	Szkoła
6,7%	Dyskoteka, bar
3,3%	Mieszkanie dilera
0%	Inne miejsce, proszę podać jakie? .....

8. Jak sądzisz, gdybyś chciał(a) zdobyć każdą z następujących substancji, jak trudne byłoby to dla Ciebie?

	Nie możliwe	Bardzo trudne	Dosyć trudne	Dosyć łatwe	Bardzo łatwe	Nie wiem
a) Papierosy	3,3%	3,3%	0%	6,7%	83,3%	13,3%
b) Piwo	0%	3,3%	3,3%	10,0%	83,4%	0%
c) Wino	0%	3,3%	0%	16,7%	80,0%	0%
d) Wódka	0%	3,3%	3,3%	20,0%	73,3%	0%
e) Marihuana lub haszysz	13,3%	10,0%	0%	40,0%	20,0%	16,7%
f) LSD lub inny środek halucynogeny	16,7%	23,3%	10,0%	16,7%	10,0%	23,3%
g) Amfetamina	13,3%	16,7%	3,3%	20,0%	6,7%	40,0%
h) Leki uspokajające lub nasenne	13,3%	3,3%	6,7%	6,7%	50,0%	20,0%
i) Crack.	13,4%	30,0%	3,3%	0%	3,3%	50,0%
j) Kokaina	26,7%	33,3%	0%	0%	3,3%	36,7%
k) Ecstasy	23,3%	26,7%	0%	3,3%	3,3%	43,4%
l) Heroina	26,7%	30,0%	0%	10,0%	6,7%	26,7%
m) Grzyby halucynogenne	23,3%	16,7%	6,7%	10,0%	13,3%	30,0%
n) GHB	93,4%	0%	0%	0%	3,3%	3,3%
o) Substancje wziewne (klej, itp.)	86,7%	0%	0%	3,3%	3,3%	6,7%
p) Sterydy anaboliczne	100,0%	0%	0%	0%	0%	0%

9. Jak myślisz, czy nadmierne używanie bądź spożywanie środków uzależniających (alkohol i narkotyki) wpływa na następujące problemy?

	Tak, w bardzo dużym stopniu	Tak, w dużym stopniu	Tak, w pewnym stopniu	Tak, ale tylko trochę	Nie
a) Wypadki drogowe	63,3%	16,7%	13,3%	6,7%	0%
b) Inne wypadki	56,7%	23,3%	16,7%	3,3%	0%
c) Przepięstwa związane z przemocą	56,7%	16,7%	26,6%	0%	0%
d) Problemy rodzinne	60,0%	30,0%	10,0%	0%	0%
e) Problemy zdrowotne	66,7%	23,3%	10,0%	0%	0%
f) Problemy w stosunkach z innymi ludźmi	50,0%	23,3%	20,0%	6,7%	0%
g) Problemy finansowe	66,7%	16,7%	13,3%	0%	3,3%

10.Z jakiego powodu spróbowałeś środków uzależniających (alkoholu lub narkotyków)?

(można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

30,0%	Nigdy nie używałem(am) żadnej z substancji wymienionych
23,3%	Chciałem(am) się czuć na „luzie” lub „haju”
0%	Nie chciałem(am) odstawać od grupy
0%	Chciałem(am) być dorosłym(łą)
33,3%	Byłem(am) ciekawy(a)
20,0%	Chciałem(am) zapomnieć o swoich problemach
6,7%	Inny powód, proszę podać jaki? .....
20,0%	Nie pamiętam powodu

11.Według Twojej oceny, ilu Twoich przyjaciół.....

	Nikt	Kilka osób	Sporo	Większość	Wszyscy
a) pali papierosy	0%	43,4%	33,3%	23,3%	0%
b) pije napoje alkoholowe (piwo, wino, wódkę, tp.)	3,3%	23,3%	26,7%	43,4%	3,3%
c) upija się co najmniej raz w tygodniu	30,0%	43,4%	16,6%	10,0%	0%
d) pali marihuanę lub haszysz	53,3%	46,7%	0%	0%	0%
e) bierze LSD lub jakiś inny halucynogen	50,0%	33,3%	16,7%	0%	0%
f) bierze amfetaminę	50,0%	33,3%	16,7%	0%	0%
g) bierze środki uspokajające lub nasenne (bez przepisu lekarza)	50,0%	20,0%	23,3%	6,7%	0%
h) bierze kokainę lub crack	50,0%	40,0%	10,0%	0%	0%
i) bierze cstasy	50,0%	33,3%	16,7%	0%	0%

j) bierze heroinę	50,0%	46,7%	3,3%	0%	0%
k) używa środków wziewnych (kleju itp.)	50,0%	16,7%	3,3%	0%	0%
h) bierze grzyby halucynogenne	50,0%	43,3%	6,7%	0%	0%
i) bierze GHB	50,0%	50,0%	0%	0%	0%
j) używa alkoholu razem z marihuaną jednocześnie	73,4%	23,3%	3,3%	0%	0%
l) bierze sterydy anaboliczne	93,3%	6,7%	0%	0%	0%
m) bierze polską heroinę, czyli tzw. kompot	96,7%	3,3%	0%	0%	0%

12. Czy doświadczyłaś/doświadczyłeś przemocy?

- ze strony kolegów	Tak 23,3%	Nie 76,7%
- ze strony rodziny	Tak 10,0%	Nie 90,0%
- ze strony środowiska lokalnego	Tak 20,0%	Nie 80,0%

13. Czy twoi rodzice pracują?

oboje - 83,3%   jedno - 16,7%   nie pracują - 0%

14. Czy pochodzisz z rodziny ?

pełnej - 76,7%   niepełnej - 20,0%   sierota lub wychowuje opiekun - 3,3%

15. Jak określiłbyś/określiłabyś swoją sytuację rodzinną?

bardzo dobra	46,7%
dobra	43,3%
średnia	6,7%
zła	3,3%
bardzo zła	0%

16. Ile jest w twojej rodzinie dzieci ?

jedno - 16,7%   dwoje – troje - 63,3%   więcej niż troje - 0,0%

Starsza młodzież ze szkoły średniej jest w takim wieku, że lubią eksperymentować, trochę z ciekawości, trochę dla zabawy sięgają po używki. Pomimo, że nie jest to duża liczba osób należy problem monitorować i wejść z profilaktyką selektywną w zakresie uzależnień. W powyższych ankietach młodzież również zwraca uwagę na przemoc wobec kolegów i koleżanek. Z ankiety można wnioskować, że 23,3% osób w szkole doświadczyła przemocy ze strony kolegów i koleżanek. Należy przeprowadzić warsztaty, które uczulą młodzież na tego rodzaju kwestie. Istotną częścią jest też dostarczenie wiedzy na

temat przemocy. Na wiosnę i jesień w 2022 roku zostaną zorganizowane w szkołach warsztaty pod kątem przemocy i uzależnień. Podobnie jak u młodzieży szkół podstawowych, w szkołach średnich zauważa się sięganie po środki uspokajające. To również niepokojące zjawisko, na które należy zwrócić szczególną uwagę.

C. Anonimowe ankiety przeprowadzono wśród dorosłych mieszkańców Gminy Góra

Ankiety wypełniło 35 osób, wyniki są podane w %.

L.p.	Pytanie z ankiety	Osoby dorosłe Ogółem – 35 osób – 100%
1.	Czy w twoim środowisku występuje problem? a. Alkoholowy – b. Narkotykowy – c. Przemoc w rodzinie –	Tak – 22,9 %, Nie – 77,1 % Tak – 2,9 %, Nie – 97,1 % Tak – 5,7 %, Nie – 94,3 %
2.	Czy wiesz do kogo zgłaszać wymienione problemy społeczne?	Tak – 100,0 % Nie – 0 %
3.	Komu zgłosiłeś występujący problem w rodzinie lub sąsiedztwie? a. Policji – b. Odpowiedniej instytucji c. Księdzu – d. Nauczycielowi – e. Inne – nie dotyczy	– 37,1 %, – 22,9 % – 2,9 %, – 0 %, – 37,1 %
4.	Czy uzyskałeś oczekiwaną przez siebie pomoc?	Tak – 17,1 % Nie – 11,4 % Częściowo – 8,6 %, nie dotyczy – 51,4 %
5.	Jakie są Twoje oczekiwania w tym zakresie?	a. Szybkiej interwencji b. Szybkiej reakcji, pomocy sąsiadów, placówek c. Wsparcia, pomocy psychologa, lekarza d. Bezpieczeństwa, dyskrecji, e. Większego zainteresowania policji, patroli nocą
6.	Czy i jak często sięgasz po używki?	częstotliwość
	Papierosy	Nie palę – 85,7 % Tylko na imprezach – 5,7 % Kilka razy w roku – 0 % Kilka razy w miesiącu – 0 % Kilka razy w tygodniu – 0 % Codziennie – 8,6 %
	Alkohol	Nie piję – 42,6 % Tylko na imprezach – 31,4 % Kilka razy w roku – 20,0 % Kilka razy w miesiącu – 5,7 %

		Kilka razy w tygodniu – 0 % Codziennie – 0 %
	Narkotyki	Nie biorę – 95,9 % Tylko na imprezach – 0,7 % Kilka razy w roku – 0,7 % Kilka razy w miesiącu – 0,7 % Kilka razy w tygodniu – 1,3 % Codziennie – 0,7 %
	Dopalacze	Nie biorę – 100,0 % Tylko na imprezach – 0 % Kilka razy w roku – 0 % Kilka razy w miesiącu – 0 % Kilka razy w tygodniu – 0 % Codziennie – 0 %
	Środki psychotropowe	Nie biorę – 97,1 % Tylko na imprezach – 0 % Kilka razy w roku – 0 % Kilka razy w miesiącu – 0 % Kilka razy w tygodniu – 0 % Codziennie – 2,9 %
7.	Jaki alkohol pijesz najczęściej?	nie piję – 37,1 %, piwo - 20,0 %, wino – 37,1 %, wódka – 5,8 %, inne whisky, drinki – 0 %
8.	Jakie narkotyki zażywasz najczęściej?	nie biorę – 97,1 %, amfetamina- 0 %, marihuana- 0 %, kokaina – 0 %, GHB- 0 %, Ekstazy- 0 %, haszysz -0 %, leki psychotropowe - 2,9 %,
9.	Ile pieniędzy przeznaczasz miesięcznie na używki?	mniej niż 50 zł – 80,0 %, 50 zł -100 zł – 17,1 %, 100 – 200 zł – 2,9 %, 200-400 zł - 0 %, 400-650 zł -0 %,
10.	Czy dzieci są świadkami zażywania przez Ciebie używek?	tak – 8,6 % nie – 91,4 %
11.	Czy miałeś/aś kłopoty w pracy z powodu picia alkoholu, brania narkotyku?	tak – 0 % nie – 100,0 %
12.	Czy prowadziłeś/aś pojazd po spożyciu alkoholu, brania narkotyku?	tak – 0 % nie – 100,0 %
13.	Czy byłeś/aś zatrzymany/ana za prowadzenie pojazdu po spożyciu alkoholu, brania narkotyku?	tak – 0 % nie – 100,0 %

14.	Czy pracujesz ?	a. Zawodowo – 85,7 % b. W gospodarstwie prywatnym – 0 % c. Bezrobotny/bezrobotna – 2,9 % d. Własna działalność – 2,9 % e. Emeryt/ka, Rencista/ka – 2,9 %
15.	Posiadam wykształcenie?	a. Podstawowe – 0 % b. Zawodowe – 8,5 % c. Średnie – 28,6% d. Wyższe – 62,9 %
16.	Jak określiłbyś/określiłabyś swoją sytuację rodzinną?	Bardzo dobra – 45,7 % Dobra – 45,7 % Średnia – 18,6 % Zła – 0 % Bardzo zła – 0 %
17.	Ile jest dzieci w Pana/Pani obecnej rodzinie?	Jedno – 28,6 % Dwoje – 54,2 % 3 i więcej – 8,6 % Brak – 8,6 %
18.	Twoja płeć?	K – 88,6 % M – 11,4 %

Ankietowane osoby dorosłe deklarują wiedzę, czy w środowisku występują problemy społeczne i gdzie taki problem zgłosić. Można też zauważyć, że 8,6% osób dorosłych zażywa używki w obecności dzieci. Istotna jest też w tym względzie profilaktyka skierowana do dorosłych, by podnieść świadomość skutków takiego zachowania oraz wpływu na życie w rodzinie.

Z ankiety wynika potrzeba prowadzenia działań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych zarówno w zakresie działań antyalkoholowych jak i przeciwdziałających narkomanii i przemocy. Z analizy pytań i odpowiedzi wnioskujemy, że kontrole sklepów przeprowadzone w ostatnich latach spowodowały trudniejszy dostęp młodzieży do zakupu napojów alkoholowych. Z pewnością te oddziaływania powinny być kontynuowane a kontrole sklepów utrzymane.

Dane z raportów Policji.

Dane z całego Powiatu Górowskiego oraz dane dot. Gminy Góra	Dane za 2020 rok	Dane za rok 2021 do 31.X. 2021
1. interwencji domowych (–dot. gminy Góra)	371	352
2. zatrzymanych do wytrzeźwienia (z interwencji- dot. gminy Góra)	27 osoby	17 osób
3. znęcanie się nad rodziną (dotyczy całości powiatu)	32	30
4. przestępstwa dokonane przez nieletnich (dot. całości powiatu)	24	23
5. ilość nieletnich sprawców czynów karalnych (dot. całości powiatu)	26 osób	20 osoby

6. przestępstwa narkotykowe (dot. całości powiatu)	41	36
--	----	----

Z raportu policji wynika, że zmalała liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia natomiast zmniejszyła się nieco liczba interwencji domowych a szczególnie związanych z przemocą domową. Sprzyja temu okres związany z pandemią koronawirusa, gdzie ludzie zostają w domu z uwagi na pracę lub naukę zdalną. Ogromna frustracja, niezadowolenie oraz niepokój wzbudza dużo agresji i niepotrzebnych nerwów. Należy zająć się grupą osób dorosłych by podnieść ich świadomość dotyczącą skutków społecznych i prawnych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz ich wpływu na życie i zdrowie. Wieloletnia praktyka prowadzenia profilaktyki wśród dzieci i młodzieży poprzez organizowanie przez Urząd Miasta i Gminy w Górze warsztatów i prelekcji podniosły wiedzę młodych ludzi na temat uzależnień oraz ich skutków. Te kierunki działań nadal będą realizowane. Z przekazanych danych wynika, że liczba przestępstw dokonywanych przez nieletnich maleje, co świadczy o wzroście pozytywnych zachowań wśród młodzieży.

Gmina Góra liczy 18 924 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy (dane na dzień 30.11.2021 r.). Na terenie gminy w 2021 roku działało 57 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym 46 sklepów oraz 11 zakładów gastronomicznych (dane na dzień 30.11.2021 r.).

Dla porównania na przestrzeni lat wg oświadczeń przedsiębiorców, napoje alkoholowe sprzedano na kwotę jak w tabeli:

Oświadczenia w latach z roku poprzedniego	Na kwotę
W 2014 r. – z roku 2013	15 409 074 zł
W 2015 r. – z roku 2014	15 959 271 zł
W 2016 r. – z roku 2015	15 343 848 zł
W 2017 r – z roku 2016	15 853 274 zł
W 2018 r – z roku 2017	15 828 250 zł
W 2019 r – z roku 2018	15 719 280 zł
W 2020 r. – za rok 2019	15 959 483 zł
W 2021 r. – za rok 2020	17 436 022 zł

W 2020 roku (wg oświadczeń przedsiębiorców) sprzedano poszczególne napoje alkoholowe na kwotę:

- piwo – 8 192 726 zł
- wino - 1 280 989 zł

- wódka – 7 962 307 zł

Analizując powyższe dane stwierdzić należy, że społeczeństwo nasze przeznaczona znaczną ilość środków finansowych na alkohol w tym głównie na piwo i wódkę.

Depresyjne zachowanie części społeczeństwa, wynikające z braku pracy lub braku satysfakcjonującej pracy, wiąże się z nieporozumieniami w rodzinie, które są często przyczyną sięgania po środki uzależniające oraz alkohol. W roku 2020 z powodu alkoholizmu z pomocy OPS skorzystało 35 osób, a w 2021 roku w okresie styczeń - październik skorzystały 32 osoby. Natomiast z powodu narkomanii w roku 2020 skorzystało z pomocy OPS 9 osób, a w okresie styczeń-październik 2021 roku skorzystały 4 osoby.

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze udzielił pomocy dla 1135 osób będących w trudnej sytuacji życiowej, obejmując wsparciem 860 rodzin, w tym dla 1 683 osób w tych rodzinach. Natomiast w 2021 r. w okresie styczeń - październik przyznano pomoc dla 938 osób, obejmując wsparciem 759 rodziny, w tym dla 1 398 osób w tych rodzinach. Z powodu trudnej sytuacji życiowej z dożywiania w formie posiłku w przedszkolu i szkole, skorzystało w 2020 r. – 291 osób (w tym 1 osoba dorosła) z 168 rodzin. W okresie styczeń-październik 2021 r.– 201 osób (w tym 3 osoby dorosłe) z 121 rodzin.

W celu podjęcia działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie gmina powołuje Zespół Interdyscyplinarny. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele Sądu, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Policji i Szkół oraz kuratorzy sądowi. W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się posiedzenia grup roboczych, z powodu uruchomienia procedury Niebieskich Kart. W roku 2020 w ramach procedury „Niebieska Karta” wpłynęło 55 kart, natomiast do 31.10.2021 r. tych kart na Zespół Interdyscyplinarny wpłynęło 30. Zmniejszyła się liczba założonych procedur „Niebieskich Kart”. Bezpieczeństwo dzieci oraz ich funkcjonowanie w dysfunkcyjnych rodzinach, to również pojawiający się problem. Potwierdzają to dane otrzymane z PCPR. Wiele dzieci trafia do rodzin zastępczych czy rodzin spokrewnionych.

Dzieci funkcjonujące poza rodziną – dane z PCPR	Gmina Góra w 2020 r.	Powiat Góra w 2020 r.	Gmina Góra do 31.X.2021 r.	Powiat Góra do 31.X.2021 r.
W rodzinach zastępczych zawodowych	6 dzieci	10 dzieci	20 dzieci	26 dzieci
W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	1 dziecko	4 dzieci	6 dzieci	6 dzieci
Rodziny zastępcze niezawodowe	9 dzieci	20 dzieci	3 dzieci	14 dzieci
W rodzinie zastępczej spokrewnionej	25 dzieci	41 dzieci	28 dzieci	41 dzieci
W rodzinnych domach dziecka	14 dzieci	20 dzieci	8 dzieci	12 dzieci

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych	8 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	2 dzieci
Po 18 –tym roku życia - kontynuacja nauki	12 dzieci	4 dzieci	3 dzieci	3 dzieci

Problem alkoholowy i narkotykowy może wystąpić w każdej rodzinie i błędne jest rozumowanie, że dotyczy to tylko rodzin dysfunkcyjnych czy rodzin patologicznych. Dlatego program obejmuje całe społeczeństwo lokalne ze szczególnym uwzględnieniem młodych ludzi. Z danych PCPR widać jak wiele dzieci musiało wyjść z domu do rodziny zastępczej by coś w ich życiu się zmieniło. Dzieci te nie miały zaspokojonych podstawowych potrzeb do życia i rozwoju. Instytucje musiały zająć się ich dalszym losem. Dlatego tak ważny jest dla nas młody człowiek, który jest częścią naszego społeczeństwa lokalnego i nie powinna dziać mu się krzywda. Wielu młodych ludzi ma problemy z prawem i trafia do ośrodków opiekuńczo-wychowawczych. Dlatego pomoc tym dzieciom jest niezbędna i wiele działań profilaktycznych jest nakierowane na pomoc tej grupie. Mają możliwość korzystania ze świetlic, wypoczynku letniego oraz z pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

W związku ze zmianą przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w gminnych programach profilaktyki należy uwzględnić zadania związane z uzależnieniami behawioralnymi. Aby ustalić kierunki dla dalszych działań przeprowadzono ankietę wśród młodzieży i dorosłych w przedmiocie tego rodzaju uzależnień.

W ankiecie z zakresu uzależnień behawioralnych wzięło udział ogółem 452 respondentów, w tym młodzież do 15 lat – 62 osoby, młodzież powyżej 15 lat - 154 osoby oraz spora grupa osób dorosłych - 236 osób. Ankieta była przeprowadzona w formie on-line i była ankietą anonimową. Osoby biorące udział w anonimowej ankiecie to młodzież do 15 lat, czyli dzieci starszych klas szkół podstawowych, młodzież powyżej 15 lat, to młodzież ze szkół średnich, zaś osoby dorosłe to rodzice, nauczyciele i inne osoby mające dostęp do Internetu.

Podsumowanie ankiet prezentuje się następująco.

Pytanie		Młodzież do 15 lat		Młodzież powyżej 15 lat		Osoby dorosłe	
		kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
1. metryczka		62 os.		154 os.		236 os.	
2. płeć		36 os.	24 os.	90 os.	64 os.	198 os.	38 os.

Pytanie		Młodzież do 15 lat	Młodzież powyżej 15 lat	Osoby dorosłe
Czy wiesz co to są uzależnienia behawioralne ?	tak	24 os.	79 os.	189 os.
	nie	38 os.	75 os.	53 os.
Korzystasz częściej z?	komputera	11 os.	32 os.	36 os.
	Internetu	51 os.	122 os.	200 os.
Czy lubisz grać w gry?	tak	55 os.	86 os.	99 os.
	nie	7 os.	68 os.	137 os.
Czy wydajesz pieniądze na?	- na zakup gry -tak	25 os.	55 os.	19 os.
	- nie	37 os.	99 os.	217 os.
	- na przyspieszanie gry - tak	5 os.	16 os.	6 os.
	- nie	57 os.	138 os.	217 os.

Pytanie		Młodzież do 15 lat	Młodzież powyżej 15 lat	Osoby dorosłe
Ile czasu spędzasz dziennie w Internecie?	- rzadko do 2 godz.	2 os.	10os.	76 os.
	- mało 2-4 godz.	37 os.	35 os.	87 os.
	- średnio 4-8 godz.	30 os.	91 os.	49 os.
	- dużo powyżej 8 godz.	10 os.	16 os.	9 os.
Telefonu używam?	- cały czas	5 os.	14 os.	12 os.
	- bardzo często	17 os.	53 os.	63 os.
	- często	30 os.	69 os.	121 os.
	- rzadko	10 os.	17 os.	40 os.
	- wcale	0 os.	2 os.	0 os.
Czy kupujesz przez Internet ?	- nigdy	9 os.	8 os.	11 os.
	- rzadko	31 os.	66 os.	103 os.
	- często	18 os.	61 os.	76 os.
	- bardzo często	4 os.	19 os.	46 s.
Lubię grać w gry?	- karciane	4 os.	15 os.	36 os.
	- przygodowe	19 os.	35 os.	82 os.
	- logiczne	8 os.	28 os.	83 os.
	- akcji	12 os.	26 os.	17 os.
	- współzawodnictwa (pokonywanie przeciwników)	19 os.	50 os.	18 os.
Jak często grasz w gry?	- codziennie	18 os.	42 os.	25 os.
	- kilka razy w tygodniu	27 os.	39 os.	27 os.
	- kilka razy w miesiącu	6 os.	45 os.	51 os.
	- nie gram	11 os.	28 os.	133 os.

Czy często monitorujesz (sprawdzasz) wiadomości w mediach społecznościowych?	- cały czas, bo są dla mnie bardzo ważne	2 os.	16 os.	7 os.
	- bardzo często, to dla mnie ważne	16 os.	43 os.	33 os.
	- często, są dla mnie odskocznią	17 os.	46 os.	54 os.
	- rzadko, lubię wiedzieć	9 os.	32 os.	45 os.
	- czasami, sprawdzam wiadomości	18 os.	17 os.	117 os.
Czy grasz w gry na pieniądze?(lotto, automaty, zdrapki, gry)	- nie	52 os.	115 os.	191 os.
	- tak, bardzo często	0 os.	4 os.	0 os.
	- tak, często	0 os.	2 os.	0 os.
	- tak, rzadko	2 os.	14 os.	20 os.
	-tak, czasami	8 os.	19 os.	25 os.

Pytanie		Młodzież do 15 lat	Młodzież powyżej 15 lat	Osoby dorosłe
Czy zdarzyło Ci się, że zapomniałeś/zapomniałaś podczas gry?				
a) wykonać jakąś pracę, zadanie	tak	30 os.	65 os.	17 os.
	nie	32 os.	89 os.	219 os.
b) odrobić lekcji	tak	26 os.	57 os.	9 os.
	nie	36 os.	97 os.	227 os.
c) odłożyłeś/odłożyłaś spotkanie ze znajomymi	tak	8 os.	17 os.	6 os.
	nie	54 os.	137 os.	230 os.
d) o jedzeniu i piciu prawie cały dzień	tak	9 os.	14 os.	2 os.
	nie	53 os.	140 os.	234 os.
e) o życiu codziennym, bo gra jest ważniejsza i przyjemniejsza	tak	9 os.	21 os.	2 os.
	nie	53 os.	133 os.	234 os.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że podstawową kwestią jest uświadomienie wszystkim, czym są uzależnienia behawioralne i jakie zagrożenia z nich wynikają. Prawie połowa młodzieży nawet nie wie, co to jest uzależnienie behawioralne. Z pewnością tę wiedzę trzeba uzupełnić poprzez szkolenia, zarówno dla dorosłych i grona nauczycielskiego oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży.

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że zarówno dzieci, młodzież jak i dorośli, lubią grać w gry. Od paru lat Internet, komputer czy telefon stał się narzędziem niezbędnym w naszym życiu codziennym. Dzieci i młodzież częściej korzystają z komputera, natomiast dorośli chętniej używają telefonów. Dorośli spędzają w Internecie mniej więcej od 2 do 4 godzin i częściej jest to sprawdzanie informacji, wiadomości niż granie. Natomiast młodzież i dzieci spędzają w Internecie przed komputerem i w telefonie sporo czasu, bo między 4 a 8 godzin dziennie. Często jest to nauka, ale niestety w większości przypadków, czas ten jest przeznaczany na gry komputerowe. Czas pandemii i związane z tym obostrzenia sprawiły, że czas spędzany przy komputerze uległ znacznemu wydłużeniu. Przyczyniła się do tego praca i nauka zdalna, ale również fakt, iż wszystkie alternatywne formy rozrywki były zamknięte.

Kolejnym aspektem, który potwierdza się w ankietach, jest korzystanie z mediów społecznych. Zarówno młodzież jak i dorośli dużą część wolnego czasu przeznaczają na tę formę kontaktów międzyludzkich. To powoduje, że młodzi ludzie mniej czasu spędzają ze sobą. Zanikają umiejętności rozmowy, empatii, radzenia sobie ze stresem i uczuciami. Niepokojącym faktem może być to, że 10 osób z populacji dzieci do lat 15, to jest ok 16% spędza w Internecie powyżej 8 godzin dziennie. Możliwe, że zamiast uprawiania jakiegoś sportu, gier i zabaw z rówieśnikami dzieci te, korzystają z Internetu w sposób patologiczny. Należy pamiętać, że Internet to nie tylko pomoc w nauce, pogłębianie wiedzy, ale też wiele niekorzystnych działań, takich jak chociażby, cyberprzemoc, pornografia czy kradzież danych. Dalsze kierunki podejmowanej przez gminę profilaktyki muszą być nakierowane przede wszystkim na edukację i przedstawianie zagrożeń płynących z uzależnienia od komputera, Internetu lub gier komputerowych. Należy zaproponować alternatywne formy spędzania wolnego czasu takie jak zajęcia sportowe, językowe czy plastyczne.

Należy pamiętać, że hazard jest również uzależnieniem, z którym należy walczyć. Od paru lat daje się zauważyć wzrost uzależnienia od hazardu. W profilaktyce naszej gminy również dało się odczuć tę tendencję. Były nawet osoby, które należało skierować na terapię odwykową. Ten problem dotyka też coraz częściej ludzi młodych, nawet tych przed ukończonym 18 rokiem życia. Dzieci i młodzież wskazuje, że grając zapomina o wykonaniu jakiejś pracy, zadania, odrobieniu lekcji, czy spotkaniu z przyjaciółmi. Na razie jest to nieduży procent młodych ludzi. Niepokojącym sygnałem jest fakt, że jest młodzież, która twierdzi, że gra jest ważniejsza i przyjemniejsza od codzienności. Uważa tak ok. 14% młodzieży powyżej 15 lat i młodzieży do 15 lat. Mamy w tym zakresie dużo do zrobienia.

Wyniki ankiet pokazują, że musimy być bardzo uważni na nowe uzależnienia, które pojawiły się w naszej rzeczywistości. Katalog uzależnień behawioralnych jest ciągle

poszerzany, ponieważ zmieniające się warunki życia czy rozwój techniki niosą za sobą nowe zagrożenia, o których jeszcze kilka lat temu nikt nie słyszał.

Trzeba zapewnić szkolenia i warsztaty nie tylko dla młodzieży, ale również dla rodziców i pedagogów. Musimy zakupić również poradniki, ulotki oraz materiały edukacyjne w tym zakresie. Działania te pomogą zmierzyć się z tematem uzależnień behawioralnych.

1. Osoby i instytucje przygotowane do rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Miejsko Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich, działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego, świetlicy socjoterapeutycznej,
- Pedagodzy, terapeuci, psychologzy, świetlice wiejskie i przyszkolne
- Poradnie odwykowe, poradnie zdrowia psychicznego,
- Szpitale i ośrodki leczenia uzależnień.

2. Instytucje i organizacje współpracujące przy realizacji programu:

- Policja, Sąd, Prokuratura, Kuratorzy Sądowi,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Górze,
- Powiatowe Stowarzyszenie Abstynenckie „Rodzina i Trzeźwość”,
- Klub Abstynencki „Nowa Przyszłość”,
- Grupy AA, grupy wsparcia, grupa Al-Anon”,
- Szkoły,
- Organizacje pozarządowe,
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Górze.

3. Mapa problemów :

Problem alkoholizmu, przemocy, narkomanii i uzależnień behawioralnych (zaburzonych zachowań) dotyczy całej Gminy. Profilaktyką uzależnień i przemocy obejmuje się całe społeczeństwo lokalne w tym dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe z Gminy Góra.

II. Zapobieganie powstawania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.

W zakresie profilaktyki alkoholowej ustawodawca określił zadania, którymi winny zajmować się gminy.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych a w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach realizowanych w świetlicach zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, działających w zakresie rozwiązania problemów alkoholowych i przemocy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
6. Rozpropagowanie informacji o formach pomocy i instytucjach pomocowych, szczególnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
7. Działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego w zakresie uzależnień i przemocy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
8. Działalność świetlicy profilaktyczno-socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z Gminy Góra zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

Cele programu :

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169), oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

1. Utrzymanie dostępności do leczenia odwykowego mieszkańcom gminy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
2. Wspieranie psychospołeczne i prawne osób poddawanych przemocy w rodzinie zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
3. Prowadzenie działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej, rodzinnej i środowiskowej zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

4. Współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń, klubów i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
5. Dotarcie do większego kręgu społeczeństwa z informacjami tematycznymi zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
6. Dostarczenie wiedzy edukacyjnej na temat uzależnień i przemocy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
7. Propagowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień i przemocy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
8. Pomoc w rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży szkolnej oraz środowiska lokalnego szczególnie z rodzin dysfunkcyjnych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

Kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia wskazanych wyżej celów:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia:

realizacja poprzez:

- Funkcjonowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego z zakresu problemów uzależnień i przemocy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Wspieranie organizacyjne i finansowe dodatkowych programów diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, uzgodnionych ze specjalistycznym leczeniem odwykowym i zakładami opieki zdrowotnej w przypadku braku realizacji zadań przez NFZ, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizowanie i wspieranie programów realizowanych przez Stowarzyszenia, Fundacje i Kluby propagujące zdrowy styl życia bez nałogów zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi i klubami oraz z organizacjami pozarządowymi i pożytku publicznego zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Zapewnienie uzależnionym pomocy informacyjnej z zabezpieczeniem leczenia stacjonarnego oraz poza miejscem zamieszkania zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia:

realizacja poprzez:

- Współpracę z poradniami odwykowymi, kuratorami, PCPR, Policją, Prokuraturą, OPS, ośrodkami terapii uzależnień w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie. Rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych. Wprowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych poprzez spotkania, rozprowadzenie ulotek, informatorów, poradników materiałów profilaktycznych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Zapewnienie współzależniom pomocy informacyjnej, edukacyjnej i prawnej poprzez kierowanie do właściwych instytucji zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży zagrożonej patologią społeczną poprzez prowadzenie świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Realizowanie programów profilaktycznych zapewniających poznawanie nowych miejsc i kultury poprzez wyjazdy na spektakle kulturalne jako alternatywę wartości trzeźwego trybu życia na wycieczkach i wyjazdach integracyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, oraz dorosłych z grup wsparcia zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki alkoholowej i przemocy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizowanie i dofinansowanie działań grup wsparcia, jako grup alternatywnych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizowanie i finansowanie zajęć terapeutycznych i wspierających dla osób doświadczających przemocy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i, przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci

uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia:

realizacja poprzez:

- Zakup książek, broszur, poradników, plakatów i ulotek, płyt DVD oraz innych gadżetów o tematyce profilaktycznej, edukacyjnej i informacyjnej w celu podniesienia wiedzy o uzależnieniach i instytucjach pomocowych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Realizacja na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży wg następujących zadań:
  - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, zajęć wyrównawczych, w połączeniu z oddziaływaniami psychologiczno-pedagogicznymi i edukacyjno-wychowawczymi z zakresu profilaktyki uzależnień. Zakupienie rekomendowanego programu „Domowi Detektywi”, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
  - realizowanie programu przez współpracujące ze sobą instytucje (między innymi przedszkola, szkoły, , poradnię psychologiczno- pedagogiczną, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego)zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
  - realizacja i organizowanie autorskich programów profilaktycznych podczas wyjazdowych spotkań integracyjnych i trzeźwościowych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
  - tworzenie warunków zaspokajania potrzeb kulturalnych: spotkania, zjazdy, konkursy, wyjazdy na spektakle kulturalne, kino, występy muzyczne o tematyce profilaktycznej z zakresu uzależnień i przemocy zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dorosłych a głównie dla dzieci i młodzieży z nagrodami i wspomaganymi ulotkami, plakatami i innymi materiałami profilaktycznymi., zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
- Wdrażanie pozalekcyjnych zajęć sportowych do programów profilaktyki środowiskowej, doposażenie gminnych obiektów sportowych w sprzęt sportowy promujący zdrowy styl życia w związku z prowadzeniem zajęć dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- Wspieranie działań podejmowanych na rzecz trzeźwości przez społeczeństwo lokalne, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,

- Działania wspierające w realizacji zdrowego stylu życia środowiskowych klubów młodzieżowych, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności w świetlicach dla dzieci i młodzieży na terenie miasta i wsi z dożywianiem, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
- Organizowanie wypoczynku letniego poza miejscem zamieszkania dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z programem profilaktyki alkoholowej, które uczestniczą w zajęciach dla nich przygotowanych przez świetlicę, pedagogów i psychologów, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia,
- Stwarzanie miejsc odreagowania trudnych sytuacji dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych społeczeństwa lokalnego poprzez tworzenie lub doposażanie miejsc alternatywnego spędzania czasu zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizowanie i finansowanie warsztatów profilaktycznych rekomendowanych oraz spektakli profilaktycznych dla młodzieży i dzieci oraz dzieci przedszkolnych szkolnych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia:

realizacja poprzez:

- Wspieranie instytucji i jednostek samorządowych gminy przy realizacji programu profilaktycznego realizowanego zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Ogłaszanie konkursów dla organizacji pozarządowych, które mogą poprowadzić świetlice środowiskowe dla dzieci na terenach wiejskich, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Podpisywanie umów z osobami fizycznymi i prawnymi w celu realizacji zadań wynikających z programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Współpraca z podmiotami wchodzącymi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przemocy, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Współpraca z kuratorami sądowymi, Sądem, Prokuraturą, domami dziecka, szkołami, PCPR, OPS i Policją poprzez udzielanie niezbędnych informacji oraz prowadzenie wspólnych działań na rzecz utrzymania trzeźwości, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

- Wspieranie Stowarzyszeń i klubów abstynenckich realizujących programy propagujące zdrowy styl życia, poprzez wspólne spotkania na terenie gminy lub poza gminą. Zorganizowanie dla rodzin prowadzących działania naprawcze w grupach AA, AL-Anon dla osób uzależnionych i współuzależnionych wyjazdów profilaktyczno-integracyjnych, udział w Złotach Rodzin Abstynenckich, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Udział przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zespole Interdyscyplinarnym i w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizacja szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i przemocy, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz przestrzegania przepisów prawa miejscowego zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia:

realizacja poprzez:

- Monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Monitorowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

III. Zapobieganie powstawania problemów związanych z narkomanią.

W zakresie profilaktyki narkomanii ustawodawca określił zadania dla gmin.

Zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych z dożywianiem, programach opiekuńczo – wychowawczych, zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
5. Organizowanie i finansowanie warsztatów w szczególności rekomendowanych oraz spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej i przedszkolaków zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
6. Zakup materiałów edukacyjno-profilaktycznych z zakresu narkomanii, w tym dopalaczy w celu podnoszenia wiedzy o uzależnieniach i ich skutkach zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
7. Organizacja szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką uzależnień zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

Realizacja tych zadań będzie odbywała się równolegle z realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi. Podobne, a czasami identyczne zadania będą podejmowane w działaniach profilaktycznych. Punkt informacyjno-konsultacyjny i wszelka pomoc będzie udostępniana nieodpłatnie dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych uzależnieniem narkotykowym. Prowadzone będą programy o problematyce narkotykowej, głównie w szkołach, obejmujące również społeczność lokalną. Rozprowadzane będą broszurki i ulotki, materiały edukacyjne. Przeprowadzony zostanie również cykl warsztatów dotyczących problemu uzależnień, oraz spektakli profilaktycznych dotyczących narkomanii, w tym dopalaczy.

IV. Zapobieganie problemom związanym z uzależnieniem behawioralnym

1. Pojęcie uzależnienia behawioralnego

Uzależnienia behawioralne, czyli inaczej uzależnienia od zachowań, to wszelkie nałogi związane z wykonywaniem pewnych czynności (np. seks, hazard, gry komputerowe). Ta grupa uzależnień zawsze historycznie istniała, ale obecnie z racji rozwoju technologii oraz

kultury konsumpcjonizmu znacznie zwiększyła się liczba osób cierpiących na ten rodzaj nałogu. Ludzie uzależniają się od zachowań, gdyż szukają w nich ekscytacji i przyjemności, ukojenia swoich emocji, oraz sposobu na radzenie sobie z wyzwaniami życiowymi, które bez tego wydawałyby się zbyt trudne do udźwignięcia. Nikt, kto się uzależnił nigdy nie planował takiego rozwoju wypadków w swoim życiu.

Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Człowiek uzależniony często nie zdaje sobie przy tym sprawę, że cierpi na tę chorobę, ukrywa ją przed otoczeniem ze strachu przed konsekwencjami i z powodu wstydu, jaki zwykle odczuwa. Nieleczony nałóg niestety zawsze się nasila powodując coraz poważniejsze negatywne skutki w życiu osoby, które mogą być powstrzymane jedynie poprzez poszukanie pomocy i podjęcie leczenia tego zaburzenia. Ważne jest, by pamiętać, że jeśli uzależnienie współwystępuje z innymi zaburzeniami czy problemami (np. depresją), to jeśli te inne nie zagrażają życiu osoby lub zupełnie nie destabilizują jej funkcjonowania, to wtedy zawsze uzależnienie powinno być leczone w pierwszej kolejności.

Przykłady uzależnień behawioralnych:

- patologiczny hazard
- uzależnienie od komputera/sieci internetowej
- pracoholizm
- zakupoholizm
- uzależnienie od seksu/pornografii
- uzależnienie od ćwiczeń fizycznych
- uzależnienie od telefonu komórkowego
- kompulsywne objadanie się.

Do wspólnych czynników ryzyka w tych uzależnieniach wśród młodzieży należą:

- brak wsparcia ze strony rodziców i konflikty w rodzinie,
- silna potrzeba mocnych wrażeń,
- impulsywność i skłonność do ryzyka,
- niska samocena,
- niepowodzenia w nauce szkolnej,
- słaba więź ze szkołą,
- deficyty w umiejętnościach radzenia sobie ze stresem lub trudnymi emocjami.

Realizacja tego programu będzie odbywała się równolegle z programem profilaktyki alkoholowej i narkotykowej z uwagi na podobieństwa uzależnień. Od tego roku zgodnie z ustawą program profilaktyczny staje się całością jednego programu profilaktyki uzależnień.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia:

realizacja poprzez:

- Organizowanie i finansowanie warsztatów w szczególności rekomendowanych oraz spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedszkolaków zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Zakup materiałów edukacyjno-profilaktycznych z zakresu uzależnień behawioralnych, w celu podnoszenia wiedzy o uzależnieniach i ich skutkach zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizacja szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką uzależnień behawioralnych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- Organizacja szkoleń edukacyjno-informacyjnych z zakresu uzależnień behawioralnych dla pedagogów, psychologów, oraz przedstawicieli instytucji i innych osób z społeczności lokalnej zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

V. Monitoring i wskaźniki.

1. Monitoring

Prowadzony będzie monitoring osób leczących się lub po terapii, rodzin z problemem uzależnień. Ważne dla Komisji jest sprawdzenie, czy osoby pod dozorem gminy utrzymują abstynencje, czy należy podjąć dodatkowe środki zaradcze.

2. Wskaźniki

W celu realizacji zadań związanych ze sprawozdawczością z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ustala się poniższe wskaźniki:

- liczba posiedzeń Komisji RPA,
- liczba osób wezwanych i zaproszonych na posiedzenia Komisji RPA,

- liczba osób doznających przemocy zaproszonych na posiedzenie Komisji RPA z którymi rozmawiali członkowie Komisji,
- liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- liczba osób skierowanych do biegłych sądowych,
- liczba osób skierowanych do Sądu Rejonowego w celu zobowiązania do leczenia,
- liczba osób skierowanych na leczenie,
- liczba osób przyjętych na punkcie informacyjno-konsultacyjnym (PIK),
- liczba ogłoszonych konkursów,
- liczba udzielonych dotacji,
- liczba świetlic i ilość dzieci objętych działalnością świetlicy,
- liczba kolonii i liczba dzieci które uczestniczyły w kolonii,
- liczba warsztatów i liczba osób biorących w nich udział,
- ilość spektakli i liczba osób biorących w nich udział,
- ilość innych programów profilaktyki uzależnień oraz ilość osób biorących w nich udział,
- liczba przeprowadzonych ankiet,
- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach,
- liczba zajęć terapeutycznych grupowych i indywidualnych dla osób doznających przemocy,
- liczba zajęć terapeutycznych jako rehabilitacja dla osób uzależnionych,
- liczba działań edukacyjno-informacyjnych,
- liczba działań profilaktycznych,
- ilość szkół w których realizowano programy,
- liczba grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w których uczestniczono podczas procedury „niebieska karta”,
- liczba sprawozdań.

Zasady wynagrodzenia członków Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Za udział w posiedzeniu Komisji, przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę, zaś pozostali członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w kwocie 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zasady finansowania realizatorów programu profilaktycznego:

- Finansowanie programów i zadań profilaktycznych na podstawie umów, przetargów, zapytań ofertowych, konkursów ofert, badania rynku, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

- Zadania wynikające z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Góra są finansowane z wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- Zadania programowe mogą być dofinansowywane z uzyskanych dodatkowych środków pozabudżetowych.